

K bodu č. 6

**Stanovisko hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja
k Návrhu záverečného účtu Košického samosprávneho kraja
za rok 2019**

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Súhrnná charakteristika záverečného účtu	3
3.	Zhodnotenie záverečného účtu	5
	Rozpočtové hospodárenie	5
	Peňažné fondy	11
	Bilancia aktív a pasív	11
	Stav a vývoj dlhu	12
	Poskytnuté záruky	14
4.	Súlad záverečného účtu so zákonom o rozpočtových pravidlách	14
5.	Zverejnenie záverečného účtu	15
6.	Zhrnutie a záver	15

1. Úvod

Na rokovanie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja predkladám stanovisko hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja (ďalej „stanovisko“) k predloženému Návrhu záverečného účtu Košického samosprávneho kraja za rok 2019 (ďalej „návrh záverečného účtu“) na základe ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

Predložené stanovisko je vypracované na základe návrhu záverečného účtu, predloženého na ÚHK KSK dňa 01.04.2020, analýz záverečných účtov KSK predchádzajúcich rozpočtových rokov, schváleného viacročného rozpočtu na roky 2019 - 2021 a jeho úprav a predložených materiálov k vypracovaniu stanoviska.

Obsahuje súhrnnú charakteristiku záverečného účtu, zhodnotenie záverečného účtu v časti rozpočtového hospodárenia, peňažných fondov, bilancie aktív a pasív, stavu a vývoja dlhu, poskytnutých záruk, posúdenie súladu záverečného účtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, dodržanie povinnosti zverejnenia záverečného účtu a záver. Stanovisko je spracované v písomnej, tabuľkovej a grafickej forme, v štruktúre ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie na úroveň hlavnej kategórie a v štruktúre programov programového rozpočtu. Z dôvodu získania prehľadu o vývoji rozpočtových položiek uvádzam v stanovisku v grafickej forme historický vývoj ukazovateľov záverečného účtu od roku 2010 z údajov záverečných účtov KSK.

2. Súhrnná charakteristika záverečného účtu

Celkový rozpočet KSK na rok 2019 bol schválený ako vyrovnaný, v tom bežný rozpočet ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu bol vyrovnaný prebytkom bežného rozpočtu, použitím finančných fondov a úverovými zdrojmi zahrnutými v príjmových finančných operáciách.

V priebehu rozpočtového roka boli vykonané 3 úpravy rozpočtu na základe rozhodnutia Zastupiteľstva KSK (na 10. rokovaní zastupiteľstva, 11. rokovaní zastupiteľstva a 13. rokovaní zastupiteľstva), ktorými boli vykonané zmeny bežného a kapitálového rozpočtu, ako aj zmeny v príjmových finančných operáciách.

V zmysle schválených zásad tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja bolo vykonaných 9 úprav rozpočtu na základe zmien rozpočtu schválených predsedom KSK.

Okrem uvedených úprav boli vykonané aj úpravy bežného a kapitálového rozpočtu uskutočnené z dôvodu prijatia finančných prostriedkov z účelových dotácií, darov, grantov a projektov z fondov EÚ, ktoré nepodliehajú schváleniu v zmysle § 14 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Zvýšenie bežných a kapitálových príjmov bolo plne premietnuté do zvýšenia bežných a kapitálových výdavkov, čo znamená, že tieto úpravy nemali vplyv na celkový výsledok rozpočtového hospodárenia.

Po všetkých zmenách vykonaných na základe rozhodnutí Zastupiteľstva KSK, zmenách schválených predsedom KSK a na základe prijatia účelových dotácií, darov, grantov a projektov z fondov EÚ bol upravený bežný rozpočet v príjmovej časti na sumu 219 518 722 eur a vo výdavkovej časti na sumu 200 985 918 eur. Kapitálový rozpočet v príjmovej časti bol upravený na sumu 10 172 292 eur a vo výdavkovej časti na sumu 97 184 722 eur. Príjmové finančné operácie boli upravené na sumu 79 458 303 eur a výdavkové finančné operácie na sumu 10 978 677 eur. Celkový rozpočet KSK na rok 2019 po zmenách bol schválený ako vyrovnaný.

Vývoj základných rozpočtových vzťahov podľa údajov záverečného účtu Košického samosprávneho kraja na roky 2017 až 2019 je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Tabuľka č. 1

v eur

Názov ukazovateľa	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozdiel (2019- 2018)	Index 2019/2018	Index 2019/2017
Príjmy rozpočtu KSK	185 140 731	199 356 503	223 076 574	23 720 071	1,119	1,205
bežné príjmy	183 733 956	199 128 248	218 710 274	19 582 026	1,098	1,190
kapitálové príjmy	1 406 775	228 255	4 366 300	4 138 045	19,129	3,104
Výdavky rozpočtu KSK	181 546 649	173 330 208	200 738 024	27 407 816	1,158	1,106
bežné výdavky	170 259 846	169 772 081	186 467 798	16 695 717	1,098	1,095
kapitálové výdavky	11 286 803	3 558 127	14 270 226	10 712 099	4,011	1,264
Prebytok (+)/schodok (-) bežného rozpočtu	13 474 110	29 356 167	32 242 476	2 886 309	1,098	2,393
Prebytok (+)/schodok (-) kapitálového rozpočtu	-9 880 028	-3 329 872	-9 903 926	-6 574 054	2,974	1,002
Prebytok (+)/schodok (-) rozpočtu	3 594 082	26 026 295	22 338 550	-3 687 745	0,858	6,215
Príjmové finančné operácie	13 380 201	4 124 585	19 870 959	15 746 374	4,818	1,485
príjmy z predaja majetkových účastí				0	0,000	0,000
zostatok prostr. z predch.rokov	2 483 112	2 088 248	2 053 823	-34 425	0,984	0,827
prevod prostriedkov z peňažných fondov	10 518 618	2 016 209	6 938 005	4 921 796	3,441	0,660
iné príjmové fin.operácie		20 128	21 073	945	1,047	0,000
prijaté bankové úvery	378 471	0	858 058	858 058	0,000	2,267
prijaté bankové úvery od zahraničnej fin.inšt.			10 000 000	10 000 000	0,000	0,000
Výdavkové finančné operácie	4 410 720	4 445 561	2 774 433	-1 671 128	0,624	0,629
úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci	200 000	200 000	0	-200 000	0,000	0,000
splácanie tuz. istiny úveru	2 399 954	2 414 660	910 104	-1 504 556	0,377	0,379
splácanie zahraničnej fin. inštitúcie	1 810 737	1 810 737	1 810 737	0	1,000	1,000
účasť na majetku	0	0	50 000	50 000	0,000	0,000
ostatné výdavkové fin.operácie	29	20 164	3 592	-16 572	0,178	123,862
Príjmy rozpočtu vrátane FO	198 520 932	203 481 088	242 947 533	39 466 445	1,194	1,224
Výdavky rozpočtu vrátane FO	185 957 369	177 775 769	203 512 457	25 736 688	1,145	1,094
Celkový prebytok (+)/schodok (-)	12 563 563	25 705 319	39 435 076	13 729 757	1,534	3,139

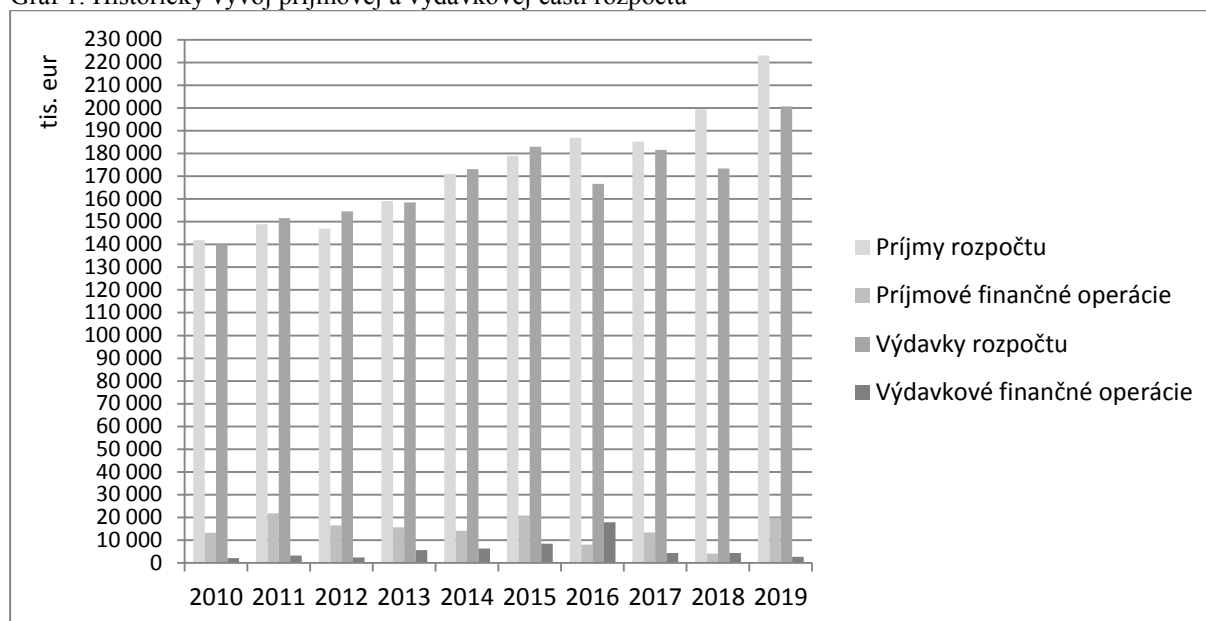
Názov ukazovateľa	Skutočnosť 2017	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozdiel (2019- 2018)	Index 2019/2018	Index 2019/2017
Celkový prebytok (+)/schodok (-)	12 563 563	25 705 319	39 435 076	13 729 757	1,534	3,139
vylúčenie finančných operácií	-8 969 481	320 976	-17 096 526	-17 417 502	-53,264	1,906
▪ vylúčenie príjmových FO	-13 380 201	-4 124 585	-19 870 959	-15 746 374	4,818	1,485
▪ vylúčenie výdavkových FO	4 410 720	4 445 561	2 774 433	-1 671 128	0,624	0,629
zahrnutie časového rozlíšenia a ostatné úpravy	-572 463	-1 582 297	-188 283	1 394 014	0,119	0,329
▪ zmena stavu pohľadávok	1 640 528	-2 806 316	2 842 860	5 649 176	-1,013	1,733
▪ zmena stavu záväzkov	2 537 413	-1 224 019	3 031 143	4 255 162	-2,476	1,195
▪ iné zmeny	324 422	0	0	0	0,000	0,000
Prebytok (+)/schodok (-) metodika EÚ	3 021 619	24 443 998	22 150 267	-2 293 731	0,906	7,331

Poznámka: FO – finančné operácie

Po odpočítaní príjmových a výdavkových finančných operácií od celkového rozpočtu, ktorý je v rozpočtovom roku 2019 prebytkový, je vykázaný prebytok rozpočtu (bežného a kapitálového rozpočtu spolu) v sume 22 338 550 eur. Po zahrnutí časového rozlíšenia a ostatných úprav je na aktuálnej báze (metodika ESA 2010) vykázaný výsledok rozpočtu prebytok v sume 22 150 267 eur.

Historický vývoj príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu od roku 2010 z údajov záverečných účtov KSK je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 1. Historický vývoj príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu

3. Zhodnotenie záverečného účtu

3.1. Rozpočtové hospodárenie

Prehľad plnenia bežných príjmov a kapitálových príjmov v rozpočtovom roku 2019 je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Tabuľka č. 2

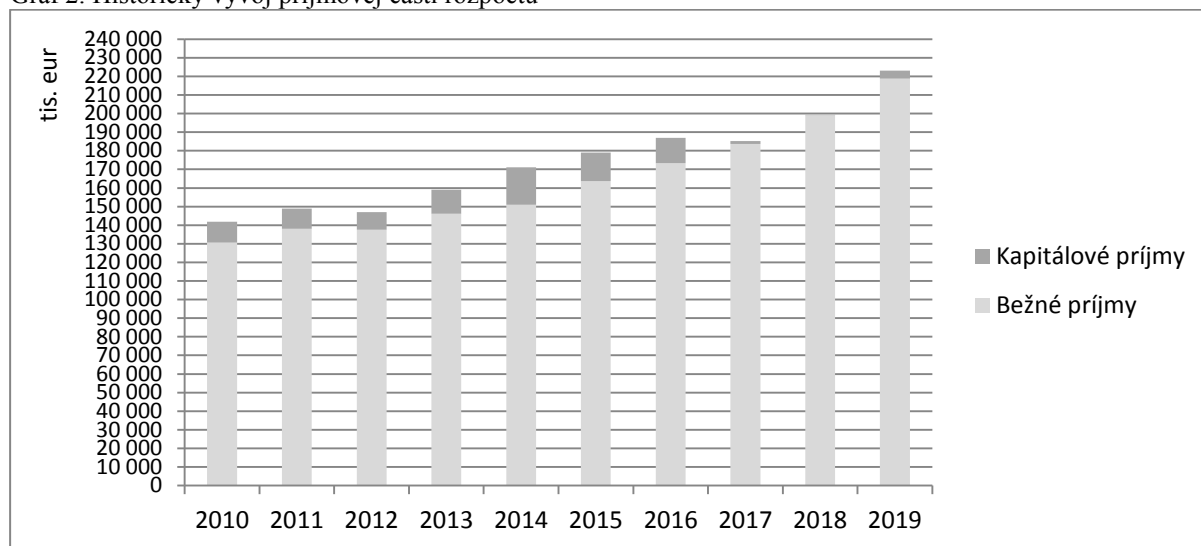
Názov ukazovateľa	Rok 2018				Rok 2019				
	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Index (skut./rozp.)	Podiel	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel (skut.-rozp.)	Index (skut./rozp.)	Podiel
Príjmy rozpočtu celkom	219 066 240	199 356 503	0,910	100,0%	229 691 014	223 076 574	-6 614 440	0,971	100,0%
daňové príjmy	110 358 405	113 946 298	1,033	57,2%	124 431 915	126 266 971	1 835 056	1,015	56,6%
nedaňové príjmy	14 039 307	14 013 193	0,998	7,0%	14 603 183	14 761 345	158 162	1,011	6,6%
granty a transfery	94 668 528	71 397 012	0,754	35,8%	90 655 916	82 048 258	-8 607 658	0,905	36,8%
Bežné príjmy	199 348 633	199 128 248	0,999	100,0%	219 518 722	218 710 274	-808 448	0,996	100,0%
daňové príjmy	110 358 405	113 946 298	1,033	57,2%	124 431 915	126 266 971	1 835 056	1,015	57,7%
nedaňové príjmy	13 989 307	14 000 764	1,001	7,0%	14 582 340	14 747 369	165 029	1,011	6,7%
granty a transfery	75 000 921	71 181 186	0,949	35,7%	80 504 467	77 695 934	-2 808 533	0,965	35,5%
Kapitálové príjmy	19 717 607	228 255	0,012	100,0%	10 172 292	4 366 300	-5 805 992	0,429	100,0%
nedaňové príjmy	50 000	12 429	0,249	5,4%	20 843	13 976	-6 867	0,671	0,3%
granty a transfery	19 667 607	215 826	0,011	94,6%	10 151 449	4 352 324	-5 799 125	0,429	99,7%

Podľa údajov záverečného účtu celkové príjmy za rok 2019 boli rozpočtované v sume 229 691 014 eur. Skutočné plnenie bolo v sume 223 076 574 eur, čo predstavuje neplnenie príjmov oproti rozpočtu o 6 614 440 eur (v tom nenaplnenie kapitálových príjmov o 5 805 992 eur a neplnenie bežných príjmov o 808 448 eur). Výpadok kapitálových príjmov bol významne ovplyvnený položkou transfery z fondov EÚ (projekty z fondov EÚ a ŠR SR), kde bolo plnenie

na úrovni 38,36 %. Všeobecne teda možno konštatovať, že výrazným zdrojom v naplňaní plánovaných príjmov sú transferové platby na projekty z fondov EÚ a ŠR SR.

Historický vývoj príjmovej časti rozpočtu od roku 2010 z údajov záverečných účtov KSK je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 2. Historický vývoj príjmovej časti rozpočtu

Prehľad čerpania bežných výdavkov a kapitálových výdavkov v rozpočtovom roku 2019 je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Tabuľka č. 3

Názov ukazovateľa	Rok 2018				Rok 2019				
	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Index (skut./rozp.)	Podiel	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel	Index (skut./rozp.)	Podiel
Výdavky rozpočtu celkom	253 105 912	173 330 208	0,685	100,0%	298 170 640	200 738 024	-97 432 616	0,673	100,0%
bežné výdavky	183 113 665	169 772 081	0,927	97,9%	200 985 918	186 467 798	-14 518 120	0,928	92,9%
kapitálové výdavky	69 992 247	3 558 127	0,051	2,1%	97 184 722	14 270 226	-82 914 496	0,147	7,1%

Podľa údajov záverečného účtu výdavky za rok 2019 boli rozpočtované v sume 298 170 640 eur. Skutočne boli vyčerpané rozpočtové prostriedky v sume 200 738 024 eur, čo predstavuje nižšie čerpanie výdavkov oproti rozpočtu v sume 97 432 616 eur (v tom nižšie čerpanie bežných výdavkov v sume 14 518 120 eur a nižšie čerpanie kapitálových výdavkov v sume 82 914 496 eur).

Nižšie výdavky oproti rozpočtu vo významnej miere súvisia s čerpaním transferov na projekty z fondov EÚ a ŠR. Keďže nebola naplnená príjmová stránka, čerpaním transferov na projekty z fondov EÚ a ŠR, súčasne neboli čerpané ani výdavky súvisiace s uvedenými transferovými príjmami, a to tak v bežných, ako aj kapitálových výdavkoch.

Avšak najvýraznejšie nečerpanie je v kapitálových výdavkoch, čo preukazujú absolútne hodnoty, ako aj percento čerpania. Nízke čerpanie je zo zdrojov už spomenutých projektov z fondov EÚ a ŠR, ale aj z vlastných zdrojov a chváleného úveru. V tabuľkách 32 až 37 záverečného účtu sú zosumarizované nezrealizované schválené kapitálové výdavky, ktoré sú presunuté na realizáciu do roku 2020, a to v programe Komunikácie v sume 37 185 799 eur,

v programe Kultúra v sume 4 072 895 eur, v programe Vzdelávanie v sume 6 284 377 eur, v programe Šport v sume 3 805 631 eur, v programe Sociálne služby v sume 7 889 552 eur, v programe Podporné činnosti programov KSK v sume 6 031 925 eur. Práve nečerpanie ambiciózne naplánovaných kapitálových výdavkov je slabou stránkou rozpočtového hospodárenia. Už v roku 2018 bolo čerpanie oproti plánu na úrovni 5,1 %, čo predstavovalo nečerpanie výdavkov na investície v sume 66 434 120 eur. V roku 2019 bolo síce percento čerpania vyššie, t.j. čerpanie na úrovni 14,7 %, ale v absolútnom vyjadrení to predstavuje vyššiu hodnotu ako v roku 2018, teda nečerpanie výdavkov na investície v roku 2019 v sume 82 914 496 eur.

Prehľad schválených kapitálových výdavkov účelovo určených na nákup dopravných prostriedkov a strojných mechanizmov na údržbu ciest II. a III. triedy pre Správu ciest KSK a skutočné čerpanie týchto prostriedkov je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 4

v eur

zdroj	rok 2018			rok 2019		
	rozpočet	skutočnosť	nevyčerpané / presun na nasledujúci rok 2019	rozpočet	skutočnosť	nevyčerpané / presun na nasledujúci rok 2020
vlastné príjmy	2 000 000	0	2 000 000	5 561 463	380 268	5 181 195
úver EIB	2 600 000	0	2 600 000	2 600 000	0	2 600 000
SPOLU	4 600 000	0	4 600 000	8 161 463	380 268	7 781 195

Poznámka:

Zdôvodnenie rozdielu s údajmi v tabuľke č. 32 Záverečného účtu KSK na rok 2019, t.j. nezahrnutia do vyššie uvedenej tabuľky č. 4 tohto stanoviska: kapitálové výdavky na „Elektronické zabezpečovacie zariadenie na objektoch Správy ciest KSK v sume 1 443 552 eur“, ktoré taktiež neboli v roku 2019 vyčerpané a sú presunuté do roku 2020, nepatria medzi „nákup dopravných prostriedkov a strojných mechanizmov“.

V rozpočtovom roku 2018 boli schválené kapitálové výdavky na nákup dopravných prostriedkov a strojných mechanizmov na údržbu ciest II. a III. triedy pre Správu ciest KSK z vlastných zdrojov 2 mil. eur a z úveru EIB schváleného zastupiteľstvom v roku 2016 v sume 2,6 mil. eur, pričom neboli obstarané žiadne mechanizmy a nevyčerpané prostriedky z roku 2018 v celkovej sume 4,6 mil. eur boli presunuté na čerpanie do roku 2019. Presunuté kapitálové výdavky z vlastných zdrojov v sume 2 mil. eur boli navýšené o ďalších 3,5 mil. eur, a teda spolu s presunutými kapitálovými výdavkami z úveru EIB v roku 2019 bolo 8,1 mil. eur určených na nákup techniky na údržbu ciest, pričom skutočne bola vyčerpaná len marginálna suma 380 tis. eur, čo predstavuje 4,7 % čerpanie vyčlenených prostriedkov.

Nevyčerpanie plánovaných kapitálových výdavkov v sume 7,8 mil. eur na obstaranie mechanizmov na údržbu ciest II. a III. triedy, počas dvoch rozpočtových rokov v podmienkach výrazne zastaranej techniky hraničiacej s nefunkčnosťou na Správe ciest KSK, využívanej pri údržbe ciest, je výraznou slabou stránkou, čo má významný vplyv na kvantitu aj kvalitu výkonu verejnej správy v oblasti údržby ciest.

V súvislosti s hodnotením výdavkovej stránky rozpočtového hospodárenia v bežných výdavkoch, teda v súvislosti s hospodárnym vynakladaním verejných financií, je potrebné poukázať aj na vývoj výdavkov na mzdy, výdavkov na odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru (dohody o pracovnej činnosti, resp. dohody o vykonaní práce), ako aj na výdavky súvisiace s personálnou politikou na KSK, t.j. výdavky na odstupné a odchodné pri skončení pracovného pomeru.

Prehľad vývoja niektorých osobných výdavkov za posledných 10 rokov z údajov záverečných účtov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Tabuľka č. 5

Rozpočtová klasifikácia	v eur							
	610	637 027	Mzdy + dohody	medziročná zmena	642 012	642 013	Mzdy + dohody + odstupné + odchodné	medziročná zmena
	Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	Odmeny zamestnancov mimo prac. pomeru (dohody)			Odstupné	Odchodné		
rok 2010	2 545 610	36 155	2 581 765		56 217	14 838	2 652 820	
rok 2011	2 600 966	54 709	2 655 675	73 910	27 227	8 323	2 691 225	38 405
rok 2012	2 534 690	61 768	2 596 458	-59 217	9 605	2 076	2 608 139	-83 086
rok 2013	2 536 444	53 011	2 589 455	-7 003	0	0	2 589 455	-18 684
rok 2014	2 781 915	63 495	2 845 410	255 955	16 144	7 207	2 868 761	279 306
rok 2015	3 019 493	64 115	3 083 608	238 198	1 749	16 801	3 102 158	233 397
rok 2016	3 317 465	53 833	3 371 298	287 690	0	8 724	3 380 022	277 864
rok 2017	3 543 803	53 318	3 597 121	225 823	13 241	4 872	3 615 234	235 212
rok 2018	3 389 961	162 207	3 552 168	-44 953	260 270	58 858	3 871 296	256 062
rok 2019	3 945 731	412 819	4 358 550	806 382	117 096	20 385	4 496 031	624 735

V súvislosti so skončením pracovného pomeru bolo za 2 roky 2018 a 2019 vyplatených na odstupnom a odchodnom spolu 456 609 eur (odstupné v sume 377 366 eur, odchodné v sume 79 243 eur), čo predstavuje sumu výrazne vyššiu ako za sumár 8 rokov od roku 2010 do 2017 v sume 187 024 eur.

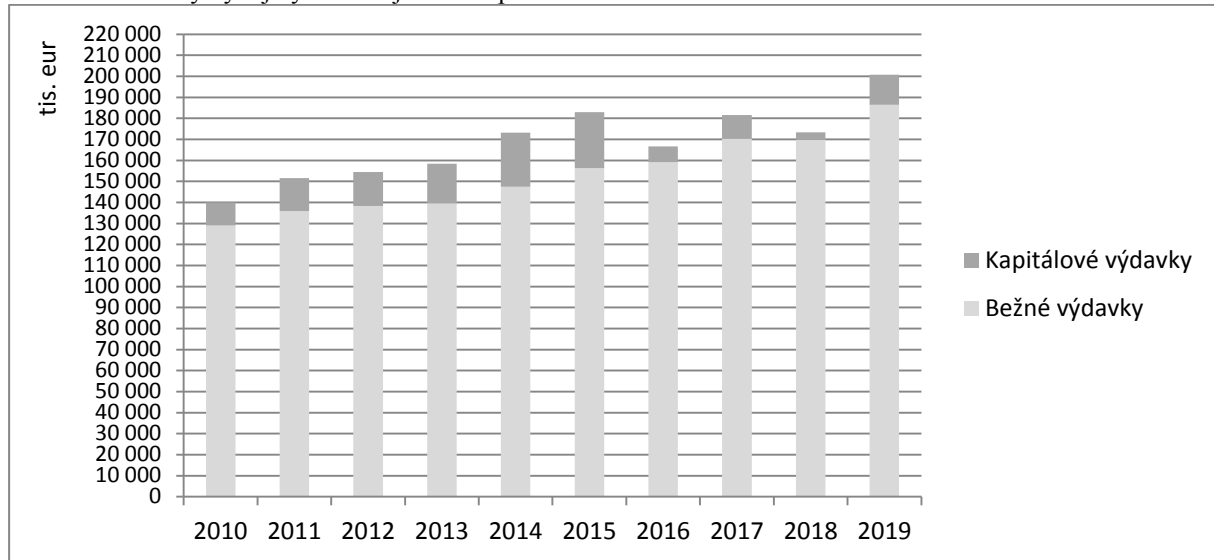
V roku 2019 boli vynaložené výdavky na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru (odmeny na dohody) v sume 412 819 eur, čo predstavuje výrazne vysokú sumu jednak v pomere k ostatným rokom, medziročného rastu a jednak aj z hľadiska podielu na mzdových výdavkoch (mzdy zamestnancov v riadnom pracovnom pomere). Odmeny na dohody spolu za 8 rokov (od roku 2010 do roku 2017) boli vyplatené v sume 440 404 eur, teda cca na úrovni odmien na dohody vyplatených len za jeden rok 2019. Spolu za 2 roky 2018 a 2019 boli vyplatené odmeny na dohody v sume 575 026 eur.

Odmeny na dohody za rok 2019 v sume 412 819 eur predstavujú 10,5 % z hodnoty výdavkov na mzdy pre zamestnancov v riadnom pracovnom pomere. V zmysle § 223 ods. 1 Zákonníka práce môže zamestnávateľ na plnenie svojich úloh alebo na zabezpečenie svojich potrieb výnimočne uzatvárať dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Uzatváranie dohôd mimo pracovného pomeru v rozsahu a na úrovni výdavkov za rok 2019 v celkovej sume 412 819 eur, predstavujúcich cca 1/10 z hodnoty ročných mzdových výdavkov, nemožno považovať za výnimočnosť uzatvárania dohôd na plnenie úloh zamestnávateľa, resp. využívanie dohôd na príležitostné činnosti v zmysle Zákonníka práce.

Historický vývoj výdavkovej časti rozpočtu od roku 2009 z údajov záverečných účtov KSK je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 3. Historický vývoj výdavkovej časti rozpočtu

Rozdiel medzi príjmami a výdavkami (bez finančných operácií) v rozpočtovom roku 2019 je kladný, t.j. prebytok rozpočtu 22 338 550 eur. Počas rozpočtového roka boli uskutočnené príjmové finančné operácie a výdavkové finančné operácie. Finančné operácie sa uskutočňujú mimo príjmov a výdavkov bežného a kapitálového rozpočtu vyššieho územného celku. Celkový výsledok hospodárenia, vrátane finančných operácií, predstavuje prebytok v sume 39 435 076 eur, pričom je potrebné zdôrazniť, že tento prebytok je ovplyvnený aj decembrovým prijatím prvej tranže úveru od EIB v sume 10 000 000 eur, ktorá nebola v rozpočtovom roku v plnom rozsahu použitá.

Vyčíslenie výsledku rozpočtového hospodárenia podľa jednotnej metodiky platnej pre Európsku úniu (ESA 2010) je uvedené v textovej časti záverečného účtu. Vyčíslenie vychádza z rozdielu príjmov a výdavkov bežného rozpočtu a kapitálového rozpočtu na hotovostnom princípe, bez finančných operácií, ktorý je kladný, t.j. prebytok v sume 22 338 550 eur a zmeny stavu pohľadávok a záväzkov (transformácia na aktuálny princíp). Zmena stavu záväzkov ku koncu roka 2019 je vykazovaná podľa údajov z účtovníctva v sume + 3 031 143 eur (zvýšenie stavu) a zmena stavu pohľadávok + 2 842 860 eur (zvýšenie stavu). Prebytok hospodárenia podľa metodiky ESA 2010 je v sume 22 150 267 eur (22 338 550 - 3 031 143 + 2 842 860).

Výsledok rozpočtového hospodárenia, vyčíslený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, sa upravuje o účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu. Pre reálne vyčíslenie výsledku rozpočtového hospodárenia na hotovostnom princípe s jeho nadväznosťou na stav finančných prostriedkov na rozpočtových bankových účtoch je nutné uvažovať aj s finančnými operáciami, ktoré majú vzťah k výdavkom (výdavky kryté príjmovými finančnými operáciami), ako aj vzťah k príjmom (príjmy použité na výdavkové finančné operácie, napr. splácanie úverov).

Prebytok rozpočtového hospodárenia na hotovostnom princípe je vykázaný v sume 30 577 042 eur, zostatok z finančných operácií (nevyčerpané dary, granty, prevody z peňažných fondov a nevyčerpaná a nepoužitá tranža úveru) predstavuje sumu 5 932 521 eur.

Čerpanie rozpočtu výdavkov KSK za rok 2019 v programoch a vyhodnotenie stanovených cieľov a ukazovateľov je spracované za každý program a podprogram a je uvedené v časti 3. záverečného účtu.

Prehľad čerpania výdavkov podľa programov je uvedený v nasledujúcej tabuľke v eurách.

Tabuľka č. 6

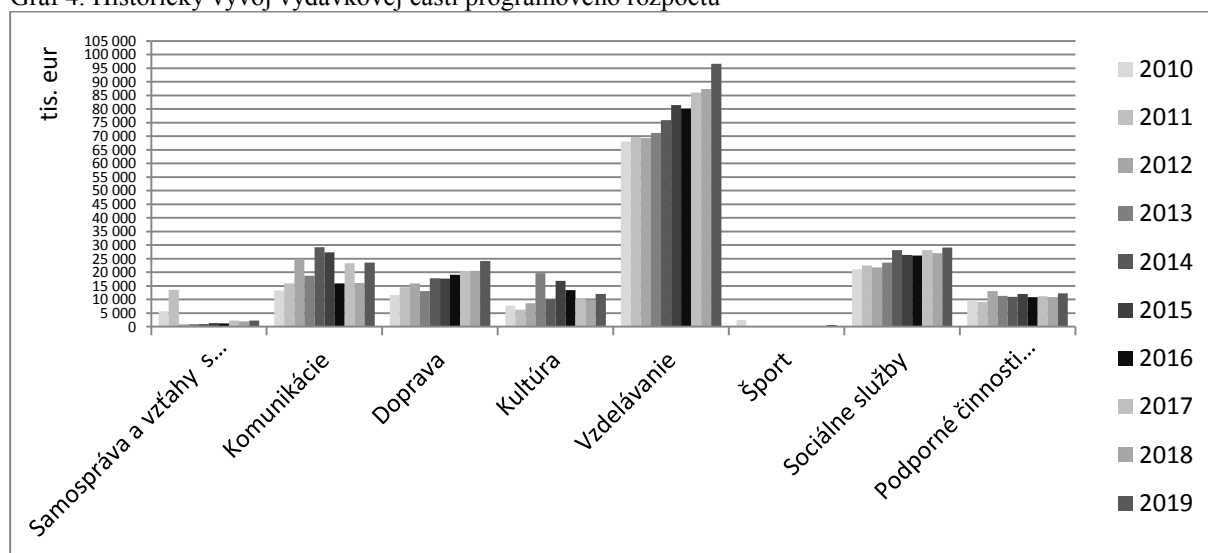
v eur

Program rozpočtu	Rok 2018				Rok 2019				
	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Index (skut./rozp.)	Podiel	Schválený a upravený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel	Index (skut./rozp.)	Podiel
SPOLU	253 105 912	173 330 208	0,685	100,0%	298 170 640	200 738 024	-97 432 616	0,673	100,0%
1. Samospráva a vzťahy s verejnosťou	2 198 000	1 899 161	0,864	1,1%	2 486 508	2 270 162	-216 346	0,913	1,1%
2. Komunikácie	56 676 362	15 986 438	0,282	9,2%	68 524 267	23 564 040	-44 960 227	0,344	11,7%
3. Doprava	20 479 140	20 476 640	1,000	11,8%	24 652 846	24 190 475	-462 371	0,981	12,1%
4. Kultúra	13 332 206	9 797 784	0,735	5,7%	19 244 591	12 050 057	-7 194 534	0,626	6,0%
5. Vzdelávanie	103 898 476	87 308 927	0,840	50,4%	116 164 813	96 575 010	-19 589 803	0,831	48,1%
6. Šport	0	0		0,0%	4 460 162	645 243	-3 814 919	0,145	0,3%
7. Sociálne služby	37 273 322	27 013 328	0,725	15,6%	40 099 150	29 144 050	-10 955 100	0,727	14,5%
8. Podporné činnosti programov KSK	19 248 406	10 847 930	0,564	6,3%	22 538 303	12 298 987	-10 239 316	0,546	6,1%

Celkové výdavky boli vo vzťahu k rozpočtu čerpané v najvyššej úrovni v programe 3. Doprava, a to na 98,1 %, v programe 1. Samospráva a vzťahy s verejnosťou na 91,3 % a v programe 5. Vzdelávanie na 83,1 %. Najnižšie čerpanie oproti rozpočtu bolo vykázané v programe 6. Šport na 14,5 % a v programe 2. Komunikácie na 34,4 %.

Historický vývoj výdavkovej časti programového rozpočtu od roku 2009 z údajov záverečných účtov KSK je prezentovaný v nasledujúcom grafe.

Graf 4. Historický vývoj výdavkovej časti programového rozpočtu

Poznámka: Zmena v metodike vykazovania v rámci programu Samospráva a vzťahy s verejnosťou v rokoch 2009 až 2011, kedy bol program rozpočtovaný pod názvom Samospráva a európske vzťahy. Okrem výdavkov na činnosť zastupiteľstva, cestovný ruch, propagáciu a vzťah s verejnosťou a SORO obsahoval aj výdavky na projekty EÚ fondov, ktoré od roku 2012 sú rozpočtované ako samostatné podprogramy v jednotlivých programoch.

Hodnotenie plnenia programového rozpočtu pozostáva zo slovného vyhodnotenia ukazovateľov a číselných údajov o rozpočtovaných výdavkoch a skutočnom čerpaní bežných a kapitálových výdavkov podľa programov a len niektorých podprogramov.

Plánované hodnoty merateľných ukazovateľov sú uvedené v tabuľkovej forme a skutočne dosiahnuté hodnoty ukazovateľov sú uvedené v slovnom vyhodnotení cieľov a ukazovateľov.

Keďže odporúčania navrhnuté v predchádzajúcich stanoviskách hlavného kontrolóra sú dlhodobo neakceptované, opätovne poukazujem na vhodnosť prezentovať porovnávané hodnoty plánovaných ukazovateľov (určené v návrhu rozpočtu) so skutočne dosiahnutými ukazovateľmi v spoločnej tabuľkovej forme. Dosiahne sa tým prehľadnejšie porovnávanie uvedených hodnôt.

Rovnako, ako v stanovisku k návrhu rozpočtu, z dôvodu konzistentnosti značenia medzi textovou a tabuľkovou časťou, dávam do pozornosti aj odporúčanie na označovanie kódu programu a podprogramu podľa reálneho značenia používaného v procese rozpočtovania a sledovania skutočného plnenia programového rozpočtu (účtovníctvo).

3.2. Peňažné fondy

Košický samosprávny kraj má v zmysle § 15 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy vytvorené okrem obligatórneho rezervného fondu aj 2 fakultatívne peňažné fondy (fond udržateľnosti projektov a fond na výdavky a výdavkové finančné operácie).

V roku 2019 bol zdrojom tvorby peňažných fondov prebytok rozpočtu predošlého rozpočtového roka 2018. Čerpanie bolo realizované z rezervného fondu a fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie.

Prehľad o tvorbe a použití prostriedkov peňažných fondov KSK je uvedený v textovej časti návrhu záverečného účtu č. 11. Tvorba a použitie peňažných fondov KSK v roku 2019.

3.3. Bilancia aktív a pasív

Bilancia aktív a pasív k 31.12.2019 je prezentovaná v textovej aj tabuľkovej časti záverečného účtu. Samostatne sú uvedené súvahy Úradu KSK, rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií v tabuľkách č. 24 až 26. Vybrané časti súvahových položiek sumárne za Úrad KSK, rozpočtové a príspevkové organizácie sú uvedené za rok 2019 a 2018 v bilancii aktív a pasív v tabuľkovej časti záverečného účtu (tabuľka č. 30 Bilancia aktív a pasív KSK k 31. 12. 2019).

Údaje o niektorých pasívach v Bilancii aktív a pasív KSK ako obligatórnej časti záverečného účtu (tabuľka č. 30) sú uvedené nesprávne, nezodpovedajú údajom v súvahe príspevkových organizácií, nie je vykázaná súvahová rovnováha (aktíva sa nerovnajú pasívam), a teda následne sú prezentované chybné údaje v agregovanej súvahe za rok 2019 aj 2018.

Bilancia aktív a pasív KSK, ktorá tvorí obligatórnu časť záverečného účtu v zmysle § 16 ods. 5 písm. b) zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nezodpovedá v časti pasív účtovným výkazom.

Chybné údaje sú vykázané v Bilancii aktív a pasív KSK (tabuľka č. 30) v riadkoch:

- záväzky príspevkových organizácií za rok 2019 (chybný údaj 128 748 tis. eur, správny údaj 128 648 tis. eur),
- záväzky v agregovanej bilancii (Úrad + RO + PO) za rok 2019 (chybný údaj 273 089 tis. eur, správny údaj 272 989 tis. eur),
- zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy - príspevkové organizácie za rok 2019 (chybný údaj 123 961 tis. eur, správny údaj 123 861 tis. eur),
- zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy – agregovaná bilancia za rok 2019 (chybný údaj 188 375 tis. eur, správny údaj 188 275 tis. eur),
- vlastné imanie a záväzky spolu - príspevkové organizácie za rok 2019 (chybný údaj 142 336 tis. eur, správny údaj 142 236 tis. eur),

- vlastné imanie a záväzky spolu – agregovaná bilancia za rok 2019 (chybný údaj 541 204 tis. eur, správny údaj 541 104 tis. eur),
- vlastné imanie a záväzky spolu – agregovaná bilancia za rok 2018 (chybný údaj 490 874 tis. eur, správny údaj 495 694 tis. eur).

Majetok je tvorený neobežným majetkom (dlhodobý majetok), obežným majetkom a časovým rozlíšením. Stranu pasív (zdroj krytia majetku) tvoria vlastné zdroje, cudzie zdroje a časové rozlíšenie.

Tabuľka č. 7

v tis. eur

Názov ukazovateľa	Rok 2019				Rok 2018
	Úrad KSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie	Spolu	Spolu
Dlhodobý majetok (DM)	32 102	67 076	135 132	234 310	229 529
vlastné imanie (VI)	168 224	624	4 680	173 528	146 721
dlhodobé záväzky	15	288	122	425	356
dlhodobé úvery	38 797			38 797	30 340
účet 384 VBO - DM financovaný kapitálovým transferom *	79 064	6 614	8 908	94 586	92 220
Spolu zdroje krytia DM	286 100	7 526	13 710	307 336	269 637
Krytie DM dlhodobým zdrojom v tis. €				73 026	40 108
Krytie DM dlhodobým zdrojom v %				131,17%	117,47%

Poznámka: * Špecifikom účtovania vo verejnej správe je účtovanie o transferových platbách. Dlhodobý majetok je okrem vlastných zdrojov a cudzích zdrojov návratných (napr. úvery) obstarávaný aj z nenávratných zdrojov financovania, napr. dary, dotácie, granty z projektov financovaných NFP (prostriedky EÚ fondov). Dlhodobý majetok obstaraný z nenávratných zdrojov je v pasívach krytý účtom časového rozlíšenia – účet výnosov budúcich období (VBO). Pre účely analýzy boli z dostupných údajov záverečného účtu použité celkové zostatky účtov 384, pričom je možné, že v individuálnych súvahách nereprezentujú tieto zostatky len zúčtovanie kapitálových transferov v sume odpisov. Vzhľadom na predpoklad významnosti predmetných kapitálových transferov na týchto účtovných prípadoch boli pre účely analýzy použité sumy, ako je uvedené.

Dlhodobý majetok je plne krytý dlhodobými zdrojmi krytia majetku na úrovni 131,17 %, teda bilančné pravidlo je možné hodnotiť pozitívne.

Celkový stav záväzkov (okrem zúčtovania medzi subjektmi verejnej správy a bankových úverov) a ich vývoj je uvedený v nasledujúcej tabuľke v tis. eur.

Tabuľka č. 8

v tis. eur

Názov ukazovateľa	Rok 2019				Rok 2018 Spolu	Rozdiel (2019 - 2018)	Index (2019 / 2018)
	Úrad KSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie	Spolu			
dlhodobé záväzky	15	288	122	425	356	69	1,194
krátkodobé záväzky	4 447	9 520	3 296	17 263	13 242	4 021	1,304
Spolu	4 462	9 808	3 418	17 688	13 598	4 090	1,301

Medziročným porovnaním dlhodobých záväzkov i v prípade krátkodobých záväzkov bol zaznamenaný vzostup, výraznejší pri krátkodobých záväzkoch.

3.4. Stav a vývoj dlhu

KSK vykazuje ku koncu roka 2019 stav dlhu spolu v sume 41 211 tis. eur, z toho:

- istina úveru od Európskej investičnej banky (EIB) v sume 29 890 tis. eur,
- istina úveru od Európskej investičnej banky (EIB 2) v sume 10 000 tis. eur,
- istina úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s. (SLSP) – splátkový úver v sume 731 tis. eur,
- istina úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s. (SLSP) – termínovaný úver v sume 590 tis. eur,

- dlhodobé záväzky z investičných dodávateľských úverov v sume 0 eur (nula eur),
- ručiteľské záväzky v sume 0 eur (nula eur).

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania, a teda aj hodnotenie celkového dlhu samosprávneho kraja, sú legislatívne upravené v ustanovení § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Celkovým dlhom samosprávneho kraja sa rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov vyššieho územného celku.

Do celkovej sumy dlhu vyššieho územného celku sa nezapočítavajú záväzky z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak vyšší územný celok vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

KSK vykazuje ku koncu roka 2019 stav celkového dlhu v zmysle § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v sume 40 621 tis. eur.

Prehľad o stave dlhu na základe monitoringu dlhu realizovaného hlavným kontrolórom a na základe vykonanej kontroly na zistenie stavu dlhu k 31.12.2019 je uvedený v nasledujúcej tabuľke v tis. eur.

Tabuľka č. 9

v tis. eur

Názov ukazovateľa	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rozdiel (2019-2018)	Index 2019/2018	Index 2019/2017
Bežné príjmy predchádzajúceho rozp.roka	177 337	187 940	199 128			
úver EIB	33 499	31 736	39 890	8 154	1,257	1,191
úver SLSP - splátkový aj termínovaný úver	3 787	1 373	1 321	-52	0,962	0,349
dlhod. záväzky z dodávateľských úverov (PPP)	0	0	0	0		
ručiteľské záväzky	0	0	0	0		
Suma dlhu	37 286	33 109	41 211	8 102	1,245	1,105
Ukazovateľ zadlženosti	21,03%	17,62%	20,70%			
úver EIB	33 499	31 736	39 890	8 154	1,257	1,191
úver SLSP - splátkový úver	3 462	1 063	731	-332	0,688	0,211
dlhod záväzky z dodávateľských úverov (PPP)	0	0	0	0		
ručiteľské záväzky	0	0	0	0		
Suma dlhu podľa § 17 zákona 583/2004 Z.z.	36 961	32 799	40 621	7 822	1,238	1,099
Ukazovateľ zadlženosti § 17 zákona 583/2004 Z.z.	20,84%	17,45%	20,40%			

Poznámka:

- Vzhľadom na úverové podmienky dohodnuté v uzatvorenej úverovej zmluve so SLSP z roku 2011, s poukázaním na § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, sa pre účely stanovenia celkového dlhu započítala suma záväzného úverového rámca (splátkový úver). Nezáväzná časť úverového rámca (termínovaný úver) je zahrnutá v rámci záväzkov z úverov na zabezpečenie predfinancovania projektov EÚ, ktoré sa nezapočítavajú do celkového dlhu pre účely splnenia podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania podľa citovaného zákona (§ 17).

Podľa ustanovenia § 17 ods. 15 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je hlavný kontrolór povinný sledovať počas rozpočtového roka stav a vývoj dlhu KSK. Dosiahnutie hranice celkovej sumy dlhu ku skutočným bežným príjmom predchádzajúceho rozpočtového roka (1. hranica 50 % a nedosiahne 58 %, 2.

hranica 58 % a nedosiahne 60 %, 3. hranica 60 % a viac) je hlavný kontrolór povinný bezodkladne oznámiť ministerstvu financií.

Monitoring dlhu KSK bol realizovaný na mesačnej báze z údajov účtovníctva k aprílu 2019 (*poznámka: po mesačnej priebežnej účtovnej závierke*) a stav a vývoj bol publikovaný v tabuľkovej aj grafickej forme na webovom sídle KSK.

(<https://web.vucke.sk/sk/samosprava/kontrola/monitoring-dlhu/>)

V júni 2019 bol hlavnému kontrolórovi KSK zablokovaný prístup do účtovného systému KSK (SAP, BW účtovné výkazy). Vzhľadom k tomu, že došlo k zablokovaniu prístupu k účtovným dátam, a tým k znemožneniu overovania relevantných účtovných údajov, nebol od júna 2019 priebežne publikovaný stav a vývoj dlhu v tabuľkovej a grafickej forme, ktorý v minulosti bol zverejňovaný na vyššie uvedenom webovom sídle od roku 2015 do dňa zablokovania prístupu k účtovným výkazom. Stav dlhu k 31.12.2019 bol zistený na základe vykonanej kontroly so zameraním na kontrolu účtovníctva za účelom zistenia stavu dlhu vyššieho územného celku k 31.12.2019.

3.5 Poskytnuté záruky

Košický samosprávny kraj v rozpočtovom roku 2019, podľa vyjadrenia odboru financií Úradu KSK a predloženého výkazu FIN 6-04 za Úrad KSK k 31.12.2019, neposkytol žiadnu záruku.

4. Súlad záverečného účtu so zákonom o rozpočtových pravidlách

Záverečný účet je tvorený textovou časťou, ktorá prezentuje informácie o hospodárení Košického samosprávneho kraja za rok 2019, vrátane hodnotenia plnenia programov a tabuľkovou časťou k záverečnému účtu.

Textová časť obsahuje schválený rozpočet a jeho zmeny, plnenie rozpočtu príjmov a čerpanie rozpočtu výdavkov podľa programov a vyhodnotenie stanovených cieľov a ukazovateľov jednotlivých programov, rekapituláciu čerpania rozpočtu, návrh na rozdelenie celkového prebytku hospodárenia KSK, projekty financované z fondov EÚ a štátneho rozpočtu, prehľad o stave a vývoji dlhu KSK, majetok a záväzky KSK, správu o hospodárení príspevkových organizácií (*poznámka: vrátane podnikateľskej činnosti*) a údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti rozpočtových organizácií, tvorbu a použitie peňažných fondov KSK.

Predložený záverečný účet sa vecne zaoberá a prezentuje údaje ustanovené v § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, a to údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií, údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti a hodnotenie plnenia programov.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa VZN v členení podľa jednotlivých príjemcov je v zmysle § 16 ods. 5 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou záverečného účtu, ak vyšší územný celok nezverejňuje tieto údaje iným spôsobom.

Informácie o dotáciách poskytnutých podľa VZN sú predkladané ako samostatný materiál na rokovanie Zastupiteľstva KSK, ktoré sú zverejnené na webovom sídle KSK.

V záverečnom účte je prezentované plnenie príjmov a čerpanie výdavkov, ktoré nepresiahlo limity výdavkov schváleného a upraveného rozpočtu. Pri čerpaní rozpočtu boli dodržané princípy vyrovnanosti, resp. krytia schodku rozpočtu.

Záverečný účet obsahuje údaje podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a údaje o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov sú v členení požadovanom podľa rozpočtovej klasifikácie vydananej Ministerstvom financií SR (opatrenie Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v platnom znení) a v rozsahu a miere podrobnosti určenej Zastupiteľstvom KSK v zásadách tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia Košického samosprávneho kraja. Údaje o čerpaní výdavkov podľa programov sú v členení podľa schváleného rozpočtu v programoch.

Podrobnosti o chybných údajoch v obligatórnej časti (§ 16 ods. 5 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy) záverečného účtu (tabuľka č. 30) sú uvedené v časti 3.3. Bilancia aktív a pasív tohto stanoviska.

5. Zverejnenie záverečného účtu

V zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov musí byť návrh záverečného účtu pred jeho schválením najmenej 15 dní verejne prístupný, aby sa mohli o ňom vyjadriť obyvatelia samosprávneho kraja, ako aj osoby podľa § 3 ods. 3 citovaného zákona.

Záverečný účet bol dňa 09.04.2020 zverejnený v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov, čím bola dodržaná povinnosť zverejnenia záverečného účtu pred jeho schválením najmenej 15 dní. Návrh záverečného účtu bol zverejnený na webovom sídle KSK v časti Úradná tabuľka/Financie/Záverečný účet.

<https://web.vucke.sk/sk/uradna-tabula/financie/zaverecne-ucty-ksk/2019.html>

6. Zhrnutie a záver

Celkový rozpočet za rok 2019 je vykázaný ako prebytkový. Po odpočítaní príjmových a výdavkových finančných operácií je vykázaný prebytok rozpočtu (len bežného a kapitálového rozpočtu spolu) v sume 22 338 550 eur. Po zahrnutí časového rozlíšenia a ostatných úprav je na aktuálnej báze (metodika ESA 2010) vykázaný prebytok rozpočtu v sume 22 150 267 eur.

Zhodnotením rozpočtového hospodárenia, najmä výdavkovej časti rozpočtového hospodárenia boli identifikované uvedené rezervy:

- Nečerpanie ambiciózne naplánovaných kapitálových výdavkov je slabou stránkou rozpočtového hospodárenia za rok 2019. Už v roku 2018 bolo čerpanie kapitálových výdavkov oproti plánu na úrovni 5,1 %, čo predstavovalo nečerpanie výdavkov na investície v sume 66 434 120 eur. V roku 2019 bolo síce percento čerpania vyššie, t.j. čerpanie na úrovni 14,7 %, ale v absolútnom vyjadrení to predstavuje vyššiu hodnotu ako v roku 2018, teda nečerpanie výdavkov na investície v roku 2019 v sume 82 914 496 eur. Podrobnejšie uvedené na str. 6 a 7 a v tabuľke č. 3 tohto stanoviska.
- Už v rozpočtovom roku 2018 boli schválené kapitálové výdavky na nákup dopravných prostriedkov a strojných mechanizmov na údržbu ciest II. a III. triedy pre Správu ciest KSK z vlastných zdrojov 2 mil. eur a z úveru EIB v sume 2,6 mil. eur, pričom neboli obstarané žiadne mechanizmy a nevyčerpané prostriedky z roku 2018 v celkovej sume 4,6 mil. eur boli presunuté na čerpanie do roku 2019. Presunuté kapitálové výdavky z vlastných zdrojov v sume 2 mil. eur boli navýšené o ďalších 3,5 mil. eur, a teda spolu s presunutými kapitálovými výdavkami z úveru EIB bolo 8,1 mil. eur určených na nákup techniky na údržbu ciest v roku

2019, pričom skutočne bola vyčerpaná len marginálna suma 380 tis. eur, čo predstavuje 4,7 % čerpanie vyčlenených prostriedkov.

Nevyčerpanie plánovaných kapitálových výdavkov v sume 7,8 mil. eur na obstaranie mechanizmov na údržbu ciest II. a III. triedy, počas dvoch rozpočtových rokov v podmienkach výrazne zastaranej techniky hraničiacej s nefunkčnosťou na Správe ciest KSK, využívanej pri údržbe ciest, je výraznou slabou stránkou, čo má významný vplyv na kvantitu aj kvalitu výkonu verejnej správy v oblasti údržby ciest. Podrobnejšie uvedené na str. 7 a v tabuľke č. 4 tohto stanoviska.

- V súvislosti so skončením pracovného pomeru bolo za 2 roky 2018 a 2019 vyplatených na odstupnom a odchodnom spolu 456 609 eur (odstupné v sume 377 366 eur, odchodné v sume 79 243 eur), čo predstavuje sumu výrazne vyššiu ako za sumár za 8 rokov od roku 2010 do 2017 v celkovej sume 187 024 eur.

Odmeny na dohody vyplatené len za jeden rok 2019 boli cca na úrovni vyplatených dohôd za 8 rokov (od roku 2010 do roku 2017) v sume 440 404 eur. Spolu za 2 roky 2018 a 2019 boli vyplatené odmeny na dohody v sume 575 026 eur.

Uzatváranie dohôd mimo pracovného pomeru v rozsahu a na úrovni výdavkov za rok 2019 v celkovej sume 412 819 eur, predstavujúcich cca 1/10 z hodnoty ročných mzdových výdavkov, nemožno považovať za výnimočnosť uzatvárania dohôd na plnenie úloh zamestnávateľa, resp. využívanie dohôd na príležitostné činnosti v zmysle § 223 ods. 1 Zákonníka práce. Podrobnejšie uvedené na str. 8 a v tabuľke č. 5 tohto stanoviska.

Opakovane dávam do pozornosti odporúčania, ktoré boli navrhnuté už v predchádzajúcich stanoviskách k záverečnému účtu a k návrhu rozpočtu (podrobnejšie na str. 11 tohto stanoviska):

- prezentovať porovnávané hodnoty plánovaných ukazovateľov programového rozpočtu so skutočne dosiahnutými ukazovateľmi v tabuľkovej forme (v spoločnej tabuľke),
- označovať kód programu a podprogramu podľa reálneho značenia používaného v procese rozpočtovania a sledovania skutočného plnenia programového rozpočtu (účtovníctvo).

Prebytok rozpočtového hospodárenia na hotovostnom princípe je v návrhu záverečného účtu vykázaný v sume 30 577 042 eur a je navrhovaný na rozdelenie takto:

3 057 705 eur	- prídelenie do rezervného fondu,
26 843 eur	- prídelenie do fondu udržateľnosti projektov,
27 492 494 eur	- prídelenie do fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie.

Súčasne je navrhované použitie časti fondu na výdavky a výdavkové finančné operácie v sume 19 078 053 € na dofinancovanie investičných akcií schválených Zastupiteľstvom KSK v roku 2019, ale k 31. 12. 2019 neukončených, resp. neuhradených.

Podľa § 15 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vyšší územný celok vytvára rezervný fond vo výške určenej zastupiteľstvom, najmenej však 10% z prebytku rozpočtu. Uvedený návrh na tvorbu rezervného fondu je v súlade so zákonom.

Údaje o niektorých pasívach v Bilancii aktív a pasív KSK ako obligatórnej časti záverečného účtu (tabuľka č. 30) sú uvedené nesprávne, nezodpovedajú údajom v súvahe príspevkových organizácií, nie je vykázaná súvahová rovnováha (aktíva sa nerovnajú pasívam), a teda následne sú prezentované chybné údaje v agregovanej súvahe za rok 2019 aj 2018.

Bilancia aktív a pasív KSK, ktorá tvorí obligatórnu časť záverečného účtu v zmysle § 16 ods. 5 písm. b) zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nezodpovedá v časti pasív účtovným výkazom. Podrobnejšie uvedené na str.11 tohto stanoviska.

Predkladaný návrh záverečného účtu odporúčam prerokovať a po zvážení pripomienok a odporúčaní uvedených v tomto stanovisku odporúčam schváliť.

V Košiciach dňa 15.04.2020

Ing. Ľubomír Hudák
hlavný kontrolór KSK